Universitetet i Sørøst-Norge

Estetiske og multimodale hendelser i naturens rom

Et utviklingsprosjekt om tverrfaglig undervisning i fagene mat og helse, norsk og kunst og håndverk for 6. trinn.

Susanne Moen Ouff | Førstelektor mat og helse
Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsøving
Fakultet for humaniora, idrett og utdanningsvitenskap

Formål

Å utvikle og prøve ut tverrfaglig undervisning som svarer på sentrale verdier i fagfornyelsen, som **nysgjerrighet, engasjement, forståelse, respekt og kritisk tenkning.**

Undervisningsopplegget er prøvd ut i samarbeid med to klasser på 6. trinn.

Estetiske læreprosesser

Vi la arbeidene til pedagogisk filosof Hansjörg Hohr om **den estetiske erkjennelsen** (Hohr, 2013) og om **opplevelse som pedagogisk oppgave** (Hohr, 2018) til grunn for didaktisk planlegging.

Undervisningsopplegget har form av en fysisk vandring på en strekning av Kyststien i Vestfold.

Lyrikksamlinga *Skogen den grøne*

Elevene erfarte utvalgte dikt av Ruth Lillegraven (2018) med mange sanser: gjennom høytlesning i grupper, lytte til dikt mens du ligger på ryggen i skogbunnen, skape egne dialoger med trær, og «pusle sammen» dikt i grupper.

Skulpturer i tre og besjeling av trær

Skulpturer av tre lå langs stien. **Elevene valgte ulike tilnærminger for å interagere** med dem, fra å undre seg over, se og ta på, til å rugge, sitte, slå og stå på.

Elevene fikk også velge seg et tre som de skulle gjøre seg kjent med, tegne og gå i dialog med:

> Mit tre sier «jeg vil spire». Mitt tre er glad og trist. mitt tre har på seg en smilende blomsterkjole.

Smaksfellesskap og meningsfellesskap

Elevene jobba i grupper à fem med råvarer av fisk, kjøtt og grønnsaker. Gjennom samarbeid i gruppene, **forhandlet elevene om smak, øvde seg i å begrunne valg** og gjennomførte beslutningsprosesser (Wistoft og Qvortrup 2018, Wistoft og Qvortrup 2021) .

Gruppene pakka maten inn i leire, saltdeig (trolldeig) og aluminiumsfolie i, før den blei stekt i grop i sanda.

Hva er de tre viktigste, fineste, rareste tingene du har opplevd i dag?

Hvordan tror dere personen i diktet har hatt det inne i skogen?

FINESTE: smake på maten RARESTE: å klemme på et tre og ligge på bakken. Hvordan tror dere personen i diktet har hatt det inne i skogen: Jeg tror hun hadde hatt det fint og følte seg fri.

Rareste var å klemme treet. Fineste var å være med på dette. morsomste var å lage maten. ORD: Når trærne snakket. Det var kult å oppleve.

Jeg tror personen har hatt det fantastisk og latt merke til mye nytt.

Publisering

Forskningsdelen av utviklingsprosjektet blir publisert i et temanummer av JASEd Journal for Research in Arts and Sports Education, om estetiske læreprosesser, høst/vinter 22-23. Problemstillinga for forskningsdelen er *Hvordan interagerer elever på 6.-trinn med ulike multimodale hendelser gjennom tverrfaglige, estetiske opplevelser i naturen?*

Som teoretiske innganger til analysen, bruker vi to komplementerende rammeverk for multimodalitet og sosialsemiotikk; romlig design (Ravelli & McMurtrie, 2016; Ledin & Machin, 2018) og interaksjon i multimodale hendelser (Norris, 2004; Norris, 2020). Begrepet multimodalitet knyttes til kommunikative handlinger eller produkter bestående av en rekke ulike semiotiske modaliteter i form av for eksempel skrift, bilder, lyd eller kroppsspråk som skaper mening hver for seg og i samspill (Kress, 2010).

Samarbeidspartnere

Dosent Tollef Thorsnes (Kunst og håndverk, USN)
Førsteamanuensis Kirsten Linnea Kruse (Norsk, USN)